

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. – Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. – Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. – Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. – Inserati (oglasi): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. – Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 22.

V Ljubljani, dne 29. maja 1915.

Leto III.

Njega c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je najmilostiveje blagoizvolilo izdati sledeči Najvišji rokopis in manifest:

Ljubi grof Stürgkh!

Naročam Vam, da obče razglasite priloženi manifest Mojim narodom.

Na Dunaju, 23. dne maja 1915.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Mojim narodom!

Kralj italijanski mi je napovedal vojno.

Zvestobo je prelomila kraljevina italijanska svojima zaveznikoma, kakor zgodovina ne pozna enakega.

Več nego trideset let je trajala zveza, v kateri je mogla Italija množiti svojo teritorijalno posest in se razcvitati, kakor nikdar ni slutila, tedaj Nas je Italija zapustila v uri nevarnosti in je z razvitimi zastavami prešla v tabor Naših sovražnikov.

Mi nismo ogrožali Italije, nismo kratili njenega ugleda, nismo se dotaknili njene časti in njenih interesov; vedno smo zvesto izpolnjevali Svoje zavezniške dolžnosti in smo ji nudili Svojo zaščito, ko je šla na bojišče.

Storili smo še več: Ko je začela Italija s svojim pohlepnim očesom gledati čez Naše meje, smo bili odločeni za velike in bridke žrtve, za žrtve, ki so posebno bolele Naše očetovsko srce, samo da ohranimo zavezniško razmerje in mir.

Toda pohlepnost Italije, ki je mislila, da je treba izkoristiti trenutek, se ni dala potolažiti. In tako se mora izpolniti usoda.

Mogočnemu sovražniku na severu so se Moje armade zmagoslavno upirale v desetmesečni gigantični borbi in v najzvestejšem sobojevništvu z vojskami Mojega presvetlega zaveznika.

Novi zavratni sovražnik na jugu jim ni nov nasprotnik.

Veliki spomini na Novaro, Mortaro, Kustoco in Vis, ki so ponos Moje mladosti, in duh Radeckega, nadvojvode Albrehta in Tegetthoffa, ki še živi v Moji vojni moči na kopnem in na morju, so Mi poroki za to, da bomo tudi proti jugu uspešno branili mejo monarhije.

Pozdravljam Moje v boju izkušene zmagonosne čete. Zaupam njim in njihovim voditeljem! Zaupam Svojim narodom, kojih brezprimerni požrtvovalnosti gre Moja najiskrenejša očetovska zahvala.

Vsemogočnega pa prosim, da blagoslovi Naše zastave in vzame Našo pravično stvar v svoje milostno varstvo.

Na Dunaju, 23. dne maja 1915.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Italija je napovedala naši državi vojno.

Usodna ura, katero smo že dolgo časa z mirno vestjo in treznostjo pričakovali, je udarila in vojna Italije proti Avstriji in Nemčiji je gotova stvar. V nedeljo, dne 23. maja je izročil italijanski veleposlanik vojno napoved naši državi. Besedilo vojne napovedi, iz katere je razvidno, kako iz trte izvita je vojna napoved Italije naši državi, je sledeče:

Ustrežajoč ukazom Nj. Veličanstva kralja, svojega vzvišenega vladarja, si dovoljuje kraljevi italijanski veleposlanik izročati Vaši ekscelenci gospodu avstro-ogrskemu ministru zunanjih zadev sledeče sporočilo:

Dne 4. maja so se sporočili c. in kr. vladi važni razlogi, iz katerih proglašajo Italija, zaupajoč v svoje dobro pravo, da je njena zavezniška pogodba z Avstro-Ogrsko, ki jo je c. in kr. vlada prekršila, ničeva in odslej naprej brez učinka ter da je v tem pogledu zopet dosegla prostost svojega delovanja. Trdno odločena skrbeti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga, za varstva italijanskih pravic in interesov, se ne more odtegniti kraljeva vlada svoji dolžnosti, storiti proti vsakemu sedanjemu ali bodočemu ogrožanju v svrhu izpolnitve narodnih aspiracij one korake, ki jih zahtevajo dogodki. Njegovo Veličanstvo kralj izjavlja, da se smatra od jutri naprej v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko.

Podpisani ima čast, Njegovi ekscelenci gospodu zunanjemu ministru obenem sporočiti, da se bodo še danes c. in kr. veleposlaniku v Rimu dale na razpolago potne listine in da bi bil Njegovi ekscelenci hvaležen, če bi se njemu dostavile njegove listine.

Podpisan: Avarna.

Armadno povelje feldmaršala nadvojvode Friderika.

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo. Nj. c. in kr. Visokost prevzvišeni feldmaršal nadvojvoda Friderik je izdal armadno povelje, ki se je takoj razglasilo vsem c. in kr. četam ter podrejenim nemškimi četam. Armadno povelje sporoča armadi besedilo povodom italijanske vojne napovedi izdanega manifesta Nj. c. in kr. Apostolskega Veličanstva ter nadaljuje:

Vojaki!

Slišali ste besede, ki jih govori v resni uri Vaš najmilostivejši najvišji Gospod. Te besede označujejo celo sramotno podlost našega novega sovražnika, ki nam plačuje 30 letno zvestobo z ostudnim izdajstvom. Odkazujejo nam pa tudi, vojaki, nove velike naloge, katerih rešitev nam Nj. Veličanstvo in domovina s trdnim zaupanjem izročata. Novi sovražnik, ki nam stopa nasproti, ni pošten sovražnik.

Ne!

Verolomni dosedanji zaveznik avstro-ogrskih in nemških zmagovalnih armad in brodovij, ki se po 10 mesečni vroči borbi proti pol sveta nepremagane in trdnije kakor kdaj borijo, nas je potuhnjeno, zahrbtno napadel. Naša stvar je, vojaki, da kaznujemo to brezprimerno postopanje našega sovražnika s krvjo in železom, ter mu zopet pokažemo, pot, po kateri so ga nekdanj pognali že naši predniki pri Mortari in Novari, pri Kustoci in pri Visu.

Naš vroče ljubljene premilostljivi Gospod, ki je poskusil vse, da prihrani nam in našemu zavezniku to novo preizkušnjo, naj zopet najde v nas duh Rajevega, nadvojvode Albrehta in Tegetthoffa. Vredni

njihovi vnuki hočemo biti. „Mnogo sovražnikov, mnogo časti“ naj bo naš bojni klic. Tako pozdravljamo svojega vzvišenega cesarja in kralja in naše zveste sobojevnike, tako pozdravljamo mi na severu svoje tovariše, ki stoje na jugu pripravljeni, da se ustavijo sramotnemu zavrtnemu napadu, tako dolgo, da napočijo tudi na jugu dan, ki bo prinesel krvavo osveto.

Vojaki!

Brez obotavljanja, veselo naprej na novega sovražnika! Z božjo pomočjo in v zvestem sobojevništvu z našimi zavezniškimi tovariši bomo znali tudi njegovo poraziti.

Nemčija se smatra v vojnem stanju z Italijo.

Kakor izjavljajo na merodajnem mestu, dejstvo, da Italija Nemčiji vojne ni formalno napovedala, ne ovira, da bi Nemčija vojnega stanja, od Italije proklamiranega Avstriji, ne smatrala za tudi sebi za napovedanega.

Vstop Avstro-Ogrske v vojno.

(Dalje.)

Žilavi sovražnik neprenehoma ojačen, tako da je končno narasla ruska četrta armada na 12 divizij, se je pa vedno iznova ustavljal v ugodnih odsekih k novemu boju. Dan na dan so se vršili na celi počasi se naprej pomikajoči fronti armade Dankl, ki se je bila morala koncem avgusta ojačiti tudi s skupino Kummer, krvavi in trdovratni boji, katerih slavni spomin je za vedno združen z imeni Turobin, Wysokie, Stara Wies, Wilkolas, Krasnostaw, Fayslawice, Gestorowice, Krzczonów, Niedzwica in Chodel.

Dne 26. avgusta je posegel veliki boj tudi že na pokrajino med Wieprzom in Huczwo, kjer je sunek generala infanterije viteza Auffenberga zadel ob rusko 5. armado. Kakor da bi bili posegli v gnezdo sršenov, je učinkoval uspeh košiškega zbora pri Tomaszowu, litomeriškega in dunajskega zbora pri Suchiwoli in Szczebrzeszynu ob Wieprzu. Iz kota med Huczwo in Bugom je prihitela sovražna kolona za kolono, da prime zmagovito prodirajoče čete z boka. Zaupajoč v to pomoč so se branili Rusi v dobri poziciji pri Tarnawatki ob cesti Tomaszow-Zamosc, kakor obupani proti delom košiškega in litomeriškega zbora, dasiravno je bil dunajski zbor po daljšem boju že 27. zavzel Zamosc. Seveda ni imel časa veseliti se svojega zavzetja. Od Wieprza sem so se pomikale močne ruske čete ter trdo prijele Dunajčane in divizijo na krilu Danklove armade, ki je bila kot zveza in v olajšavo prodiranja levega Auffenbergovega krila ob vzhodnem bregu Wieprza.

28. je bil kritičen dan. Besno divjajoč je valovil boj pri Zamoscu sem in tja in proti Tairnawatki ni bilo mogoče doseči uspeha. Desno krilo košškega zbora so potisnile premočne čete nazaj proti Tomaszowu. Pričakujoč sunek v bok iz kota Bug-Huczwa je bilo vrhovno armadno vodstvo že 25. dirigiralo del okrog Zolkiewa zbranih čet, tri pehotne divizije, dve tirolski in eno ogrsko domobrnsko, pod generalom kavalerije nadvojvodom Josipom Ferdinandom, proti severu. Del tega zbora so prihiteli ogroženim košiškim četam na pomoč, z druge strani pa se je bližal 17. zbor, ki ga je poslal general infanterije Auffenberg kot armadno rezervo. Ob pravem času sta nastopili, da preprečita nezgodo.

Dne 29. je butnil iz kota pri reki nov val ruskih ojačenj. Razbil se je ob zboru nadvojvode Josipa Ferdinanda, ki je zasedel v zmagovitem prodiranju neko ugodno višinsko pozicijo. Ta se je nahajal sedaj s 17. zborom in košičskimi četami, ki so se morali braniti proti besnim protisunkom Rusov pri Tarnawatki v fronti, obrnjeni naravnost proti severu. Litomeriški zbor je bil med tem dospel v okretu na desno do ceste Tarnawatka-Zamosc ter je stal s sovražnikom, ki se je bil ustavil pri Komarowu, v boju. Temu objetju sovražnika sta se mogli pridružiti na severu dve diviziji dunajskega zbora. Srečno se je bil dunajski zbor otrešel svojih nasprotnikov ter je mogel prepustiti eni diviziji skrb, da skupaj z došlo pomočjo sosedne armade zagreni sovražniku, ki se je umikal proti Krasnostawu, zopetno poseženje v bitko, ki je sedaj z nezašlišano ljutostjo oba zadnje dueva avgusta valovila v polkrogu ob izvirku Huczwe. Ruska 5. armada, trije zbori z več divizijami, se je silno trdovratno ustavljala ter opetovano izvršila močne protisunke. Ko pa je nadvojvoda Josip Ferdinand počasi, toda nevdržno vdiral v kot reke in je 1. septembra plačalo zavzetje Komarowa vztrajnost in žilavo hrabrost objemajočega zapadnega krila, so Rusi zapustili bojišče, za katero so se vršili ljuti boji.

Dasiravno utrujeni vsled dolgotrajne borbe in trpeči vsled težko prehrane, se je čutila vsa armada povzdignjena od ponosne zavesti, da je priborila naši vojni zgodovini z bitko pri Zamosc-Komarowu novo slavo.

Auffenbergovi armadi ni bilo dano, da bi žela sadove težko pridobljene in zato tem več vredne zmage, da bi namreč prodirala delj proti Cholmu in da bi nudila sosedni armadi, ki je stala samo en dan hoda pred Lublinom, ono podporo, katero je ta njuno potrebovala pri brezizglednem frontalnem napadu na dobro zakopanega sovražnika. Silna premoč je bila med tem vdrla čez vzhodno in severovzhodno mejo v Galicijo. Že zadnji boji bitke pri Komarowu so se morali vršiti pod pritiskom čustva, da bo v kratkem desno krilo z jugovzhoda napadeno od sovražnika.

Dne 24. avgusta, ko so bila dana zadnja povelja za sunek proti severu, položaj na vzhodu nikakor ni bil videti tak, da bi vzbujal skrbi. Za ruskimi konjeničskimi četami, ki so bile vdrla na široki fronti med Radziechovom in Dnjestrom v Vzhodno Galicijo, so pač sledile pehotne kolone, toda le v severnem delu preko Brodyja in Tarnopola. Na južnem delu, ob dolgem Zbruczu niso mogli letalci izslediti močnejšega sovražnika, kar je potrjevalo vesti, ki so vedele povedati, da so ruske čete, ki so se prvotno razvile v oni pokrajini, odšle proti severu. Tako je bilo mogoče storiti sklep, poslati skupino nadvojvode Jožefa Ferdinanda proti severni strani v kot Bug-Huczwa, da pospeši z obkoljenjem uspeh armade Auffenberga in da bi bil ta tem prej zopet na razpolago proti sovražniku na vzhodu. Kako zelo potreben je bil ta korak, kažeta potek bojev ob Huczwi in zmaga pri Komarowu.

S tem, da je posegla severna bojna fronta v prostor med Huczwo in Bug, je morala Auffenbergova armada pokazati čez Brody prodirajočemu sovražniku bok in hrbet, kar ga je pač vabilo, da prodre v okoličico Kamionke-Strumilowe ter udari proti severozahodu. Da to prepreči, se je morala naša vzhodna skupina boriti vzhodno od Lvova. Vsled tega je 25. avgusta odkorakal lvovski armadni zbor proti Krasne-Busku, graški in sedmograški zbor, ki je sledil na desni strani zadaj, proti Zloczowu. Obe krili te napadalne sku-

pine so ščitile po ena infanterijska in kavalerijska divizija. Dvema konjeničskima divizijama je bilo prepuščeno, da zadržujeta prodiranje od Zbrucza sem prodirajoče konjenice. Ti dve diviziji sta smeli pričakovati skorajšnjo pomoč čet generala kavalerije Böhm-Ermollija, ki so od 25. naprej južno od Dnjestra prispevale z železnico.

Pri svojem prodiranju sta zadela oba nasprotnika dne 26. na eni strani pri Busku, na drugi strani pa zahodno od Zloczowa drug ob drugega v bitki, ki se je hitro divje razvnela. Borba je bila silna; silna premoč ruske artiljerije in mreža skrbno organizirane špijonaže, razpredena čez celo bojišče, ki smo jo občutili že v bojih na severu, je bila našim zelo na škodo. Vendar so bili silni ta boj kljub vsem žrtvam ter obvladali zvečer bojišče. (Dalje prihodujič.)

Svetovna vojna.

Uradna poročila.

Prvi spopadi z Italijani. — Čez tirolsko in koroško mejo so vdrla alpini, pa so se morali v našem ognju zopet vrniti.

Uradno se razglša dne 25. maja opoldne:

Na jugozapadu so ob tirolski in koroški meji tu in tam prodrli manjši sovražni oddelki, večidel alpini, kjer so zadeli ob naše pozicije in so bili obstreljevani, so se obrnili.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Podrobno poročilo o akciji našega brodovja proti italijanski obali. — Napad na Benetke. — Obstreljevanje Brindisja in Senigallije. — Veliki uspeh v Anconi. — Uspešni boji našega brodovja z italijanskimi ladjami. — Italijanski rušilec „Turbino“ potopljen.

Brzjavno uradno poročilo o akciji brodovja dne 24. maja ima tole besedilo.

Danes pred solučnim vzhodom, torej natančno 12 ur po napovedi vojne s strani Italije je izvršilo c. in kr. brodovje istočasno celo vrsto uspešnih akcij ob vzhodni obali Italije od Benetk do Barlette.

V Benetkah je neki mornariški letalec vrgel 14 bomb, v arzenalu povzročil požar, močno poškodoval enega rušilca, ter obmetaval postajo zaloge olja in hangarje na Lidu.

V zelo ozki kanal Porto Corsini je vdrl rušilec „Scharfschütze“ tako daleč, da je stal nenadoma neposredno pred polno zasadenim strelskim jarkom. Od popolnoma presenetene posadke je bil velik del ustreljen, nakar so še tri velike zakrite obrežne baterije začele streljati iz okoli 12 centimetrskih topov na križarko „Novaro“ in torpedovko „80“, ki sta stali pred kanalom. Zadnja je bila zadeta v častniško obednico, pri čemer je bil en mož težko ranjen in je dobila luknjo pod vodno črto. „Novara“ je nadaljevala ogenj, da pomaga rušilcu in torpedovki iz neugodnega položaja, enfilirala strelski jarek in demolirala neko vojašnico, bila pa je v polno zadeta. Linijski poročnik Persić in 14 mož mrtvih, 4 možje težko ranjeni, več lahko ranjenih. Toda izgube sovražnika so morda 10 – 20 krat težje. „Scharfschütze“ je utekel popolnoma nepoškodovan, dočim je odplula torpedovka „80“ z zamašeno razpoko v Pulj.

V Brindisiju je oklopna krizarka „St. Georg“ obstreljevala kolodvor in most.

V Senigaliji je N. Vel. ladja „Zrinyi“ demolirala železniški most, vodni stolp, pristaniške naprave, kolodvorsko poslopje in en vlak, ter poslopje, vlak in neko hišo v bližini zažgala.

V Anconi je glavni del brodovja obstreljeval vse utrdbe, topničarsko in konjeniško taborišče, ladjedelnice, električno centralo, kolodvor gasometer, skladišče petroleja, semafor in brezžično postajo ter povzročil s svojimi zgrešenimi krogli in netilci velikansko škodo. Dva parnika v pristanišču sta bila potopljena. Novozgrajena ladja v ladjedelnici, ki je bila že skoraj dogotovljena, da jo spuste v morje, je bila demolirana. Upirala se je samo ena lahka baterija in nekaj strojnih pušk dvema rušilcema. V edinem modernem fortu Alfredo Savio je stala sicer ob začetku obstreljevanja posadka pri topovih, toda dva naša letalca, ki sta se ob pravem času pojavila, sta posadko z ognjem strojnih pušk tako temeljito prepodila, da se ni več vrnila. Ta dva letalca in še neki tretji letalec so metali tudi na hanger za balone v Chiaravallu bolj v notranjosti in na več vojaških objektov 30 bomb.

Zrakoplov „Cita di Ferrara“ je vrigel več bomb brez uspeha proti Nj. Vel. ladji „Zrinyi“ ter je poskušal napasti brodovje, ko je odplulo, hitro pa je izginil, ko sta pripluli dve letali, ki pa sta bili že vse svoje bombe porabili. Isti ali pa neki drugi zrakoplov je zagledalo brodovje že pol ure po polnoči na polovici pota Pulj-Ancona v protikurzu in brez dvoma na poti v Pulj. Ko sta dve ladji, ki sta spremljali zrakoplov, pred topovskim ognjem pobegnili, se je zrakoplov tudi takoj okrenil in izginil proti severozapadu, ne da bi bil, kakor se zdi, videl brodovje samo.

Železniški most čez reko Pondonzo je Nj. Vel. ladja „Radetzky“ obstreljevala in poškodovala.

Nj. Vel. ladja „Admiral Spaun“ s 4 rušilci je obstreljevala železniški most čez reko Simarco, kolodvor, sesaljko za lokomotive itd. v Campo Marino, demolirala semafor v Tremiti in poškodovala onega v Torre di Mileto.

Nj. Vel. ladja „Helgoland“ s 3 rušilci je obstreljevala Viesto in Manfredonino ter naletela pri Barletti na 2 italijanska rušilca, katera je začela takoj obstreljevati in preganjati. Eden je ušel, drugega „Turbino“, pa sta naša rušilca „Csepel“ in „Tatra“ pognala proti Pelgružu (Pelagoza). Zadet od granate v prostor za stroje in kotle je obstal, pričel goreti in se potapljal. Udal se je. „Csepel“, „Tatra“ in „Lika“ so rešili 35 mož posadke, med njimi poveljnika, vežbalnega častnika in strojnega načelnika, ter jih vjeli.

Rešilno delo so motili dve bojni ladji tipa „Vittorio Emanuele“ in neka pomožna krizarka, ki so se približale s severovzhoda na 9000 m. V boju, ki je na to nastal, je bil „Csepel“ neznatno zadet, pri čemer je bil 1 mož ubit, 2 pa lahko ranjena. „Helgoland“ in rušilci so odgovarjali na sovražni ogenj očitno z dohriim uspehom. Najbližja distanca 8000 metrov. Po kratkem času so se nahajale naše ladje izven strelne distance.

Razven navedenih ni imelo c. in kr. brodovje nikakih izgub.

Od našega brodovja obstreljevanj kraji.

Barletta leži na vzhodni obali Spodnje Italije v Apuliji. Oddaljenost Benetk od Barlette znaša v zračni črti 550 kilometrov.

Chiaravalle leži v distriktu Ancona, kakih 18 km oddaljeno od tega mesta.

Beneški arzenal jn eno najstarejših in največjih zgradb v Benetkah. Leži v jugovzhodnem delu mesta, severno od Giardini Pubblici. Arzenal je bil ustanovljen leta 1104., leta 1304. prezidan in pozneje večkrat razširjen. Ko so benetke najbolj cvetele, je delalo v njem 16.000 delavcev.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Naše čete so zavzele Sieniawo in vjelo 7000 Rusov.

Uradno razglašajo dne 19. maja opoldne:

Zavezniške čete, ki so prodrle na vzhodni breg Sana, so včeraj potisnile močne ruske sile, ki so se sezernovzhodno od Jaroslava znova postavile v boj, preko Lubaczowke. Sieniawo smo zavzeli. Prehod preko Sana smo izsilili tudi tamkaj, pri tem vjeli 7000 mož in vplenili 8 topov. V jutranjih urah poskušene sovražne protinapade smo krvavo odbili.

Boji na gorenjem Dnjestrju in v okolici Stryja še trajajo. Naše napadalne kolone so severno od Sambora v naskoku zavzele več ruskih višinskih pozicij in osvojile vasi, ki jih je sovražnik trdovratno branil.

Na črti ob reki Prut se ni prigodilo ničesar bistvenega.

V ruski Poljski se vrše boji v pogorju pri Kielcah.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Ob Sanu so Nemci vjeli 7000 Rusov. — Borba v Poljski in pri Przemyslu.

Veliki glavni stan, 19. maja.

Jugovzhodno bojišče. Rusi so včeraj poskušali ustaviti s protinapadi nadaljnje prodiranje naših čet, ki so udarile preko Sana (Severno od Przemysla). Vsi ti napadi so se izjalovili s težkimi izgubami za sovražnika.

Divizija, ostoječa iz hanoverskih in oldenburških čet, je v zadnjih dveh dneh v bojih za prehod preko Sana vjela 7000 mož ter vplenila 4 topove in 23 strojnih pušk.

Med Pilico in goreno Vislb, kakor tudi jugovzhodno od Przemysla se boji nadaljujejo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nadaljnji uspehi naših čet v Galiciji in Bukovini.

Uradno razglašajo dne 20. maja opoldne:

Vzhodno od Jaroslava smo odbili pod težkimi izgubami za sovražnika močne ruske napade. Zavezniške čete so pridobile proti vzhodu in jugovzhodu prostora. V bojih za zgornji del Dnjestra nadaljnjih 5600 vjetnikov. Ruse smo vrgli v enem odseku severno od Sambora z njihovih glavnih obrambnih pozicij ter smo zavzeli neki kraj 10 kilometrov jugozapadno od Mosciske.

Na črti ob Prutu je položaj neizpremenjen. Severno od Kolomeje je prinesel protisunek 1400 vjetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zavrtnjeni ruski napadi v Galiciji. — Rusi beže.

Veliki glavni stan, dne 20. maja.

Jugovzhodno bojišče. Naše, preko Sana, severno od Przemysla prodrle čete, so včeraj Rusi ponovno napadli v posameznih naskokih. Sovražnika smo povsod odbili z zelo znatnimi izgubami.

Danes zjutraj smo pričeli s protinapadom na neko višino ter v naskoku zavzeli sovražnikovo postojanko. Sovražnik je jadno pobegnil.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zavrtnjeni ruski napadi v Srednji Galiciji in vzhodno od Jaroslava. — Neudorf zavzet. — Ruska protiofenziva se ustavila ob Prutu. — V bojih pri Kielcih so vjeli naši 4000 mož. — Od 2. maja smo vjeli 194.000 Rusov.

Uradno razglašajo dne 21. maja:

Boji na fronti v Srednji Galiciji trajajo. Ruske oddelke ob Sanu, ki so se še držali od Sieniawe navzdol, smo vrgli preko reke. Vzhodno od Jaroslava so zavezniške čete krvavo zavrtnjele posamezne sunke močnih sovražnih čet. Število vjetnikov nadalje narašča. V hudih ponočnih bojih so naše čete zavzele v naskoku vzhodno od Drohobycza rusko pozicijo, zavzele kraj Neudorf ter napravile pri tem 1800 vjetnikov. Ruska protiofenziva preko Dnjestra v Vzhodni Galiciji se je ustavila ob črti na Prutu. Sovražni poskusi, prebiti našo fronto pri Kolomeji, so se ponesrečili. Vse napade na to mostno utrdbo smo odbili z najtežjimi izgubami za sovražnika. V bojih v gorati pokrajini pri Kielcih, ki ponekod še trajajo, smo doslej vjeli 4000 mož. Od 16. maja je skupno število vjetih naraslo za nadaljnjih 20.000 mož; njih število znaša od 2. maja 194.000 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Neizpremenjen položaj nemških čet. — Ruski vojaki s kiji iz hrastovega lesa.

Veliki glavni stan, dne 21. maja.

Jugovzhodno bojišče. Položaj je pri nemških četah neizpremenjen. Vzhodno od Jaroslava smo vjeli včeraj sovražnike, ki niso bili oboroženi s puškami, temveč s kiji iz hrastovega lesa.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nadaljevanje bojev v Galiciji. — Ob Prutu mir. — Rusi se pri Kielcih umikajo.

Uradno razglašajo dne 22. maja:

V Srednji Galiciji se vrše boji še naprej. Dosedaj od zavezniških čet zasedeno ozemlje smo ubrauli proti vsem ruskim protinapadom. V počasi napredujočih napadih pridobivamo dan na dan nadalje prostora. Na črti ob Prutu vlada splošno mir. Pri Bojanu, vzhodno od Črnovic, se je izjalovil poskus sovražnika, dospeti na južni breg, pod težkimi izgubami za nasprotnika. V gorati pokrajini pri Kielcih se umika sovražnik po trdovratnih bojih zopet v severovzhodni smeri.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Ruski napadi v Galiciji odbiti. — Rusi ob Prutu ustavljeni.

Uradno razglašajo dne 23. maja:

V splošnem položaju ni nastala nikaka bistvena izprememba. Ruske napade vzhodno od Jaroslava in ob gorenjem Dujestru smo odbili kakor dosedaj z velikimi izgubami za sovražnika. Ravno tako se je ponesrečil novi ruski poskus priti čez Prut pri Bojanu vzhodno od Črnovic. Pri nekem boju v goravju pri Kielcah smo vjeli 1800 sovražnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zmagovito prodiranje naših čet v Galiciji. — Radimno zavzeto. — 21.000 Rusov vjetih, 39 topov in 40 strojnih pušk vpljenjenih.

Uradno razglašajo dne 25. maja opoldne:

V Srednji Galiciji so napadle zavezniške armade na fronti od Sieniawe do zgornjega Dujestra močne ruske sile. Armada generalobersta v. Mackensena, v katere zvezi se bojuje avstro-oguski VI. zbor, je vzela Radimno in je prodrda vzhodno in jugovzhodno od tega mesta proti Sanu. Sovražnik, ki je skušal s številnimi protinapadi zopet priboriti izgubljeni teren, je bil povsod poguan nazaj ter je izgubil 21.000 mož, kakih 39 topov in nad 40 strojnih pušk. Armadi Puhallo in Böhm-Ermolli, ki sunkoma prodirata jugovzhodno od Przemysla, sta v ljutih bojih pridobili prostora in pognali nasprotnika preko nižine Blonije nazaj. Boj se na čeli fronti nadaljuje. Sicer se položaj na severovzhodnem bojišču ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Nemško poročilo o novi sijajno uspeli ofenzivi severno od Przemysla.

Veliki glavni stan, dne 25. maja.

Jugovzhodno bojišče. Armada generalobersta v. Mackensena je včeraj iznova zapričela ofenzivo severno od Przemysla. Napadi so imeli zopet popoln uspeh. V naskoku smo zavzeli utrjene kraje Drohojow, Ostrow, Radimno, Visoko, Wietlin, Markovinko in vrhove severno-zapadno Obrowske ter vzhod. Kotule. Doslej so zavezniške čete vjele 350 častnikov, nad 21.000 mož, 39 topov, med njimi 9 težkih in najmanj 40 strojnih pušk. Rusi so imeli velikanske izgube.

Vrhovno armadno vodstvo.

Splošni položaj neizpremenjen. — Pri Kielcih 30 častnikov in 6300 mož vjetih.

Uradno razglašajo dne 25. maja.

Severovzhodno bojišče. Splošni položaj je v celoti neizpremenjen. Boji v srednji Galiciji se nadaljujejo. V bojih, ki so se vršili tekom zadnjih dni, smo vjeli v gorovju pri Kielcih 30 častnikov in 6300 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Z nemško-ruskega in nemško-francoskega bojišča.

Veliki glavni stan, dne 19. maja.

Vzhodno bojišče. Na črti Shagori-Frauenburg so včeraj nastopile močnejše sovražne sile.

Severno in južno od Njemena še trajajo boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potočeni Rusi ob Njemenu. — 2300 Rusov vjetih.

Veliki glavni stan, dne 20. maja.

Vzhodno bojišče. Z močnimi sovražnimi silami, o katerih smo poročali, da prodirajo na črti Shagori-Frauenburg, se nismo zapletli v nobeno borbo.

Na Dubisi smo odbili ruske napade. Vjeli smo 900 mož in vplenili 2 strojni puški.

Včeraj smo napadli, severno od Podubisa, zavzeli višino 105 in zajeli nadaljnjih 500 vjetnikov.

Ruske čete, ki so prodrle južno od Njemena, smo pri Gryczskabuda-Syntowty-Szaki popolnoma potolkli. Sovražnikovi ostanki beže v vzhodnji smeri v gozdove. Manjši oddelki še drže Sutki. Krvave ruske izgube so bile zelo težke. Število vjetnikov se je zato zvišalo samo na 2300. Nadalje smo vplenili 4 strojne puške.

Vrhovno armadno vodstvo.

Napredovanje nemških čet ob Dubisi. — 1500 sovražnikov vjetih. — Pri Njemenu poražene ruske sile beže proti Kownu.

Veliki glavni stan, dne 21. maja.

Vzhodno bojišče. V okolici Szawel so se vršili le manjši boji. Ob Dubisi smo dospeli z našim napadom vzhodno od Podubisa do Betygole ter smo vjeli 1500 sovražnikov. Tudi vzhodno od Miloszajcij in Zemigole smo vrgli Ruse čez reko nazaj. Dalje proti jugu boj stoji. Ostanki južno od Njemena poraženih ruskih sil beže dalje v smeri proti Kownu.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 22. maja.

Vzhodno bojišče. Zapadno od Vindave v okolici Šavdin je prišlo do konjeniških bojev, pri katerih smo strli en polk ruske usurijske konjeniške brigade. Pri Šavlih in ob Dubisi smo zavrnilo posamezne ruske nočne napade. Število vjetnikov iz bojev vzhodno Podubisa, je naraslo za 300.

Jugovzhodno bojišče. Nobene bistvene izpremembe.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji na Severnem Poljskem. — 1600 Rusov vjetih.

Vzhodno bojišče. Z okolici Szawel smo napadli rusko severno krilo ter ga porazili. Vplenili smo 1600 vjetnikov in 7 strojnih pušk. Ponočni sovražni protisunki so se ponesrečili. Ob Dubisi smo zavrnilo močne proti črti Mišuny-Zenügola naperjene ruske ponočne napade. 1000 vjetnikov je ostalo pri nas. Tudi južno od Njemena se je ponesrečil sovražni ponočni napad severno od Pilzwiszkov.

Jugovzhodno bojišče. Zgodilo se ni ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji na severnem Poljskem. — 2240 Rusov vjetih.

Veliki glavni stan, 25. maja.

Vzhodno bojišče: Ob Dubisi, vzhodno od Roscienov, so naše čete napadle močne jim nasproti stoječe ruske sile, jih premagale in pognale z občutnimi izgubami preko reke. 2240 vjetnikov, 3 strojne puške smo dobili. Bolj proti jugu se je izjalovilo več, deloma zelo silnih napadov iz smeri Eiragola pod velikimi krvavimi izgubami za sovražnika.

Vrhovno armadno vodstvo.

Za Nemce uspešni boji na Francoskem.

Veliki glavni stan, dne 19. maja.

Zapadno bojišče: Severno od Yperna so se boji na vzhodnjem bregu Kanala razvijali za nas ugodno.

Južno od Neuve Chapelle so Angleži v močnem artiljerijskem ognju pričeli na posamnih točkah z novimi napadi. Povsodi smo jih odbili.

Na Loretski višini smo zavzeli nekaj sovražnih jarkov in vplenili pri tem 2 strojni puški.

Močan francoski napad proti južnemu delu Neuville se je z najtežjimi izgubami za sovražnika razbil ob našem ognju.

V Pretrskem gozdu so Francozje o poluoči poskusili prodirati, a smo jih ustavili s svojim artiljerijskim ognjem.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti francoski napadi.

Veliki glavni stan dne 20. maja.

Zapadno bojišče: Deževno megleno vreme je včeraj v Flandriji in severni Franciji zaviralo bojno aktivnost. Na Loretski višini smo nekoliko napredovali.

Pri Ablainu smo v boju mož proti možu odbili močne francoske navale.

Med rekama Maas in Mosel je bil artiljerijski boj posebno srdit. Proti jutru so Francozje, vzhodno od Aillyja, v široki fronti začeli z napadom, ki pa smo ga povsodi odbili, deloma v srditem boju mož proti možu.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ponesrečeni francoski in angleški napadi.

Zapadno bojišče: Severno od Yperna so napadli temnopolti Francozi ponoči našo pozicijo vzhodno od kanala. Tamkaj boj še traja. Napad Angležev južno od Neuve Chapelle se je v našem ognju razbil. Francoski napad v aillyskem gozdu se je ponesrečil z velikimi izgubami za sovražnika.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji pri Arrasu. — Zavrženi angleški napadi.

Veliki glavni stan 22. maja.

Zapadno bojišče: Med cesto Estaires-La Bassée in Arrasom je prišlo do novih spopadov. Jugozapadno od Neuve Chapelle smo zavrnilo več v različnih časih pričetih angleških delnih napadov. Več temnopoltilih Angležev smo pri tem vjeli. Bolj proti jugu pri Givenchyju se boji še vrše. Francoski napadi, ki so bili včeraj zvečer naperjeni proti našim pozicijam ob višini Loretto pri Ablainu, so se razbili večjidel že v našem ognju. Nadaljnji nočni napad Francozov severno od Ablaina je došel do naših jarkov. Boj tam še ni končan. Na ostali zapadni fronti so se vršili samo artiljerijski boji na raznih točkah, zlasti med Maaso in Moslo. Jugozapadno od Lilla in v Argonih je vporabljal sovražnik mine s strupenimi plini.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ljuti boji na Francoskem.

Veliki glavni stan, 23. maja.

Zapadno bojišče: Pri Givenchyju se še vršijo boji iz bližine, ki potekajo za nas ugodno. Dalje proti jugu smo zavrnilo francoske napade ob cesti Belhune-Lens

in na greben višine Loretto. Tik severno od Ablaina se je posrečilo sovražniku s ponoči izvršenim sunkom, o katerem smo že poročali, se vgnezditi v malem delu naših najsprednejših jarkov. Južno od Neuvilla smo pridobili z napadom nekaj terena, vjeli 90 Francozov in ugrabili 2 strojni puški. Med Maso in Mozlo so se zopet vršili ljuti artiljerijski boji. Sovražni napad v Pretrskem gozdu smo odbili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zavrtnjeni angleški in francoski napadi. — Položaj na severu neizpremenjen.

Veliki glavni stan 24. maja.

Zapadno bojišče. Odbili smo več angleških nočnih sunkov med Neuve Chapelle in Givenchyjem ter francoske napade na severnem pobočju višine Loretto pri Ablainu in severno in južno od Neuvilla s težkimi izgubami za sovražnika, ki je izgubil poleg tega 150 vjetnikov. Med Maso in Mozelo trajajo artiljerijski boji. V gozdu Le Prétre so imeli Francozi pri obnovljenem brezuspešnem napadu izgube.

Vzhodno in jugovzhodno bojišče. Neizpremenjeno.

Vrhovno armadno vodstvo.

Napredovanje Nemcev proti Ypresu. — 750 sovražnikov vjetih.

Veliki glavni stan, 25. maja.

Zapadno bojišče. Na Flandrskem smo nadaljevali včeraj svoje napade v smeri na Ypres ter v naskoku zavzeli fermo Flamenghe, grad severno Wieltja Bellefermo ter se približali Hoogu pri čemer smo vjeli 750 sovražnikov in vplenili 2 strojni puški. Južno od Armentièresa med Neuve Chapelle, Givenchyjem in severno od vrha Loretto smo krvavo zavrtnili sovražne delne napade. Pri Neuville so se v jarkih pripravljene napadalne skupine sovražnika vsled našega artiljerijskega ognja razvile. V Cambraju je bilo od bombe nekega francoskega letalca ubitih 5 in ranjenih 12 Francozov, ki so ravno zapuščali božjo službo. Pri St. Quentinu smo zbili neko sovražno letalo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Gospodarstvo.

Lastniki konj, pomnite glede krmljenja tole:

Preskrba krme konjem je zaradi vojne silno težavna. Raznih pridelkov iz dežel, ki so dajala druga leta krmo v naše kraje, letos ni k nam; ovsu se je pa tudi na Ogrskem bolj malo pridelalo. Kljub temu pa mora preskrbeti vojaška uprava pred drugimi dovolj krmil za svoje konje, ker smemo le tedaj upati, da srečno končamo vsiljeno nam vojsko, če bo armada dovolj založena z najvažnejšimi potrebščinami.

Vsled teh razmer je naravnih močnih krmil zelo pičlo. Krmil, katerih sedaj ni, pa še dlje časa ne bo mogoče nadomestiti, ker bo večjo množino ovsu dala šele nova žetev, dobivanje sirovin za nekatera umetna močna krmila je pa težavno ali pa celo nemogoče. Ker je prav pri sedanjih razmerah silno potrebno skrbeti za to, da se ne zmanjša število konj, moramo urediti za vsako ceno krmljenje tem težavnim razmeram primerno in zato moramo izhajati z onimi nadomestnimi krmili, ki jih še imamo.

Če je vojna prehranjevanje ljudstva popolnoma predružačila in nas sili se zadovoljiti s slabejšimi prehranili, ki so celo dragi in so bili doslej zaničevani, moramo tudi konje drugače prehranjevati, kakor smo bili doslej vajeni. Pri količkah razumevanju in dobri volji lastnikov konj bo to šlo in mora iti.

V naslednjem je nekaj nasvetov, kako je mogoče konje prehranjevati za časa pomanjkanja z nadomestnimi krmili, kar jih imamo.

Predvsem je tole pomniti:

Če je treba zamenjati krmo, kateri je konj privajen, z drugo krmo nove vrste, kateri še ni privajen, se ne sme nikoli kar naenkrat menjati. Vsaki krmi nove vrste se more privaditi konj le sčasoma. Zato zlepa ni mogoče dosti priporočati, da se poklada vsako krmilo nove vrste začetkoma le poleg stare, in sicer prvi dan prav malo, potem pa dan za dnevom več, tako da dobiva konj samo novo krmo šele, ko mine teden dni. Žival pa, kateri bi se poznalo, da ji nove vrste krma ne stori popolnoma dobro, se mora še bolj počasi navaditi na njo.

Vpošteva je to načelo se priporoča za konje takole sestavljati krmo:

a) za težke vprežne konje s 750 kg povprečne žive teže: 2 kg turščice, pol do 1 kg oljnatih tropin, 10 do 12 kg sena, 2 kg sirovega (nečiščenega) cukra, 1 in pol kilograma otrobov, 3 kg rezanice in 1 kg riževe krmilne moke;

b) za konje s približno 450 kilogramov žive teže (za srednje težko delo); 2 kg turščice, pol kilograma oljnatih tropin, 5 do 8 kg sena, 1 in pol kilograma sirovega cukra, 1 kg otrobov, 2 kg rezanice;

c) za lahke konje s približno 350 kg žive teže: 2 kg turščice, 4 do 6 kg sena, 1 kg sirovega cukra, 1 kg otrobov.

Nujno se priporoča pri močnem pokladanju sena dajati konjem primerne množine soli. Pri pokladanju sirovega cukra je priporočeno dodajati 2 odstotka krede.

Razen teh krmil pridejo v pičli množini v poštev izluščeni rezanci sladkorne pese, sladkornato močno krmilo in konjski preprečenec.

V posebnih okoliščinah se tudi priporoča pokladati posušene ostanke iz kuhinje ter zdrobljene pokladati, iz katerih je pa skrbno odbrati meso in kosti.

Kmetijske konje se dá po dovršenem kmetijskem delu izključno prehranjevati s senom in z zeleno klajo, oziroma na paši.

Samoobsebi je umevno konje, ki so tako pičlo prehranjevani, varovati pred velikim naporom, zato jim je privoščiti daljših odmorov, zlasti dovolj časa pri krmljenju.

Izkušnja uči, da dobra oskrba veliko pripomore k dobremu uspevanju konja. Star pregovor pravi: „Dobro snaženje je polovica krme“.

V predstojećem priporočena krmila je dobiti pri „Splošni avstrijski družbi za vnovčenje živine“ na Dunaju, III., St. Marx. Ta družba, ki je neprestano pod strogim nadzorstvom kmetijskega ministrstva, prodaja vsa krmila, ne da bi delala kaj dobička ter k cenam le toliko priračuna, da pokrije velike upravne stroške svojega oddelka za krmila. Če so cene za krmila vendarle visoke, to ni pripisovati nepravilnemu draženju od strani družbe, ampak edinole velikim nabavnim stroškom, ki jih povzročajo izredne razmere.

Od c. kr. poljedelskega ministrstva.

Tedenske novice.

(Kranjska hranilnica) je podpisala 1 milijon kron novega vojnega posojila.

(Objavljena preložitvev prebiranja) 43 do 50 let starih ter l. 1897 rojenih črnovojnikov nima veljave za Kranjsko, kjer se bode prebiranje navedenih črnovojniških letnikov vršilo na že objavljenih dnevih.

(Društvo „Rdečega križa“ kranjskemu prebivalstvu.) Nezvestoba Italije nam je naložila še eno novo vojno. Nov močan nasprotnik se je s tem pridružil množici sovražnikov, ki hoče omajati stebre častite države Habsburžanov. Junaški sinovi Avstrije bodo z veseljem in zaničevanjem smrti začeli boj proti nezvestemu nekdanjemu zavezniku v zavesti, da je ta boj najbolj pravičen, kar jih je kdaj videl svet. Mnogo junaških bojevnikov bo zopet krvavelo za veličino in čast naše ljube domovine. Mi pa, ki nam ni prisojeno vihteti meča, imamo neodvrtljivo dolžnost, po možnosti pripomoči, da se zacelijo rane in bolečine naših junakov. Vsled tega se obrača predsedništvo „Deželnega in gospenjega pomožnega društva Rdečega križa v Ljubljani“ na vse prebivalstvo Kranjske, ki je podalo že toliko dokazov svoje požrtvovalnosti, naj ponovno skrbi za to, da se olajša usoda naših ranjenih junakov. Vsak naj pošlje, kar more pogrešati. Posebno dobrodošle so rjuhe, srajce, spodnje hlače, nogavice in razna okrepčila. Darovi naj se oddajajo v skladišču „Deželnega in gospenjega pomožnega društva v Ljubljani“, cesarja Franca Jožefa zavetišče, Stara pot št. 3. Predsedništvo deželnega in pomožnega društva Rdečega križa.

(Vpoklic črnovojniških letnikov 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 do 1879.) C. kr. ministrstvo za deželno brambo je odredilo, da se pospeši izpeljava ponovnega prebiranja črnovojnikov, rojenih v letih 1878 do 1890 in 1892 do 1894, kakor tudi, da se na podlagi cesarske naredbе z dne 1. maja 1915, drž. zak. št. 109, izvede takojšnje prebiranje v letih 1897 in 1865 do 1872 rojenih, kakor tudi onih pozneje rojenih črnovojnikov, ki so po prejšnjih zakonitih določbah pred 42. letom izstopili iz črnovojniške obveznosti in so sedaj po črnovojniški noveli zopet vstopili v črnovojniško dolžnost. K prebiranju morajo priti vsi črnovojniki zgoraj označenih letnikov brez razlike, ali so služili ali ne. Prebiranje se vrši: Okrajno glavarstvo Kočevje: V Kočevju za sodni okraj Kočevje dne 25. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894; dne 6. junija za letnike 1897 in 1865 do 1872; v Ribnici za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče, in sicer dne 26. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 5. junija pa za letnike 1897 in 1865 do 1872. — Okrajno glavarstvo Črnomelj: V Črnomlju za sodna okraja Črnomelj in Metlika dne 28. in 29. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 4. junija pa za letnike 1897 in 1865 do 1872. — Okrajno glavarstvo Rudolfovo: V Rudolfovom za sodna okraja Rudolfovo in Trebnje dne 30. in 31. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 3. junija za letnike 1897 in 1865 do 1872; v Žužemberku za sodni okraj Žužemberk dne 2. junija za vse letnike 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 do 1872. — Okrajno glavarstvo Radovljica: V Radovljici za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora dne 25., 26. in 27. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 4. ju-

nija za letnike 1897 in 1865 in 1872. — Okrajno glavarstvo Kranj: V Kranju za sodna okraja Kranj in Tržič v dneh 28., 29. in 30. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 3. junija pa za letnike 1897 in 1865 do 1872; v Škofji Loki za sodni okraj Škofjaloka dne 21. maja in 1. junija za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 2. junija za letnike 1897 in 1865 do 1872. Dalje za vse letnike 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 do 1872 v okrajnih glavarstvih: Ljubjana (okolica): V Ljubljani za sodna okraja Ljubljana (okolica) in Vrhnika v dneh 28., 28., 30., 31. maja in 1. junija; Ljubljana (mesto): v Ljubljani v dneh 2., 3., 4., 5. in 6. junija; Kamnik: v Kamniku za sodna okraja Kamnik in Brdo dne 7., 8., 9. in 10. junija; Litija: v Višnji gori za sodni okraj Višnja gora dne 28., 29. in 30. maja; v Litiji za sodni okraj Litija dne 31. maja, 1., 2., 3. in 4. junija; Krško: V Krškem za sodne okraje Krško, Kostanjevica, Mokronog in Rateče dne 5., 6., 7., 8. in 9. junija; Postojna: v Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica, Senožeče in Vipava dne 28., 29., 30. in 31. maja; Logatec: v Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica dne 1., 2., 3. in 4. junija; v Idriji za sodni okraj Idrija dne 5. in 6. junija. Na za letnike 1865 do 1872 določenih dneh morajo povsod k prebiranju priti tudi vsi po l. 1872 rojeni črnovojniki, ki so po prejšnjih zakonitih določbah pred 42. letom izstopili iz črnovojniške obveznosti in so sedaj po črnovojniški noveli zopet vstopili v črnovojniško dolžnost.

(Zvišanje dnevne količine moke, ozir. kruha podzemeljskim delavcem v premogokopih.) Ministrstvo za notranje stvari je podzemeljskim delavcem v premogokopih, in sicer samo njim, ne pa njih rodbinam, dovolilo do nadaljnjega zvišanje dnevne količine moke, ozir. kruha za 50%, torej na 300 g moke, ozir. 420 g kruha. Pri tej priliki je treba vnovič z vsem poudarkom opozoriti, da se je morala relativno majhna racija določiti radi pomanjkanja zalog, in da bi prebivalstvo samo najbridkeje občutilo, ako bodo vsled prevelike porabe v sedanjem času, v naslednjih mesecih zaloge popolnoma nezadostne in se bodo morali ljudje vsled tega zadovoljiti z najpicljajšimi racijami moke in kruha.

(Begunci in poljska dela.) Poljedelako ministrstvo je zaznalo, da se poljedelci ne poslužujejo prilike, da porabijo begunce za poljska dela v tisti meri, kakor bi bilo pričakovati z ozirom na važne interese poljedelstva in spričo dejstva, da je radi velikega pomanjkanja poljskih delavcev sila težavno dobiti sposobne delavce. Poljedelske glavne korporacije so se vnovič povabile, da to akcijo na najboljši način podpirajo v poljedelskih krogih ter jo na primeren način, posebno v strokovnih listih razglase. Interesente se opozarjajo, da se iz izraza „begunci“ ne sme sklepati, da gre tu za vsakovrstne osebe, ki so tekom vojne pribežale iz Galicije. V poštev prihajajoči delavci so vseskozi osebe, ki so bile pred vojno na Nemškem, Danskem, Švedskem in po notranjih avstrijskih deželah zaposlene kot poljedelško kvalificirani delavci, pa se na jesen niso mogli povrniti v svojo domovino ter bili radi tega nastanjeni v koncentracijskih taboriščih.